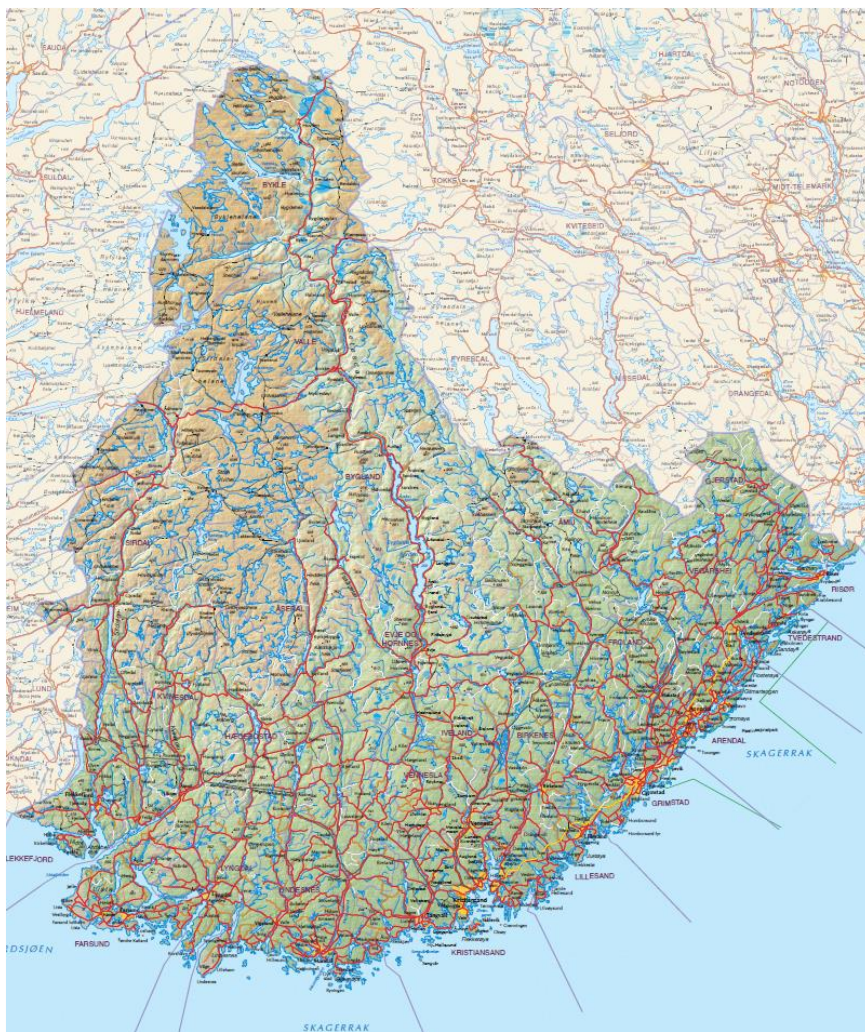

GEODATAPLAN

for Agder 2023-2026

Vedtatt 13.10.2022

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
1.1	Norge digitalt i Agder.....	3
2	Fokusområder og satsinger i planperioden.....	4
3	Samarbeid.....	5
3.1	Organisering av Norge digitalt i Agder.....	5
3.1.1	Fylkesgeodatautvalg	5
3.1.2	Arbeidsutvalg for basisdata	5
3.1.3	Arbeidsutvalg for plan- og temadata.....	6
3.1.4	Andre samarbeidsutvalg/-grupper i regionen.....	6
3.2	Årlige møter i Norge digitalt-samarbeidet	7
3.3	Andre geodatasamarbeid i fylket	7
3.3.1	Interkommunale geodatasamarbeid	7
4	Datainnhold.....	8
4.1	Basisdata	8
4.1.1	Felles kartdatabase (FKB).....	8
4.1.2	Ortofoto og andre bildedata.....	12
4.1.3	Detaljerte høydedata (terreng og overflate)	14
4.1.4	Matrikkeldata og administrative grenser	16
4.2	Plandata.....	18
4.3	Temadata.....	20
5	Kompetanse.....	22
6	Handlingsplan	24
7	Vedlegg.....	26
7.1	LACHAG31 Agder sør.....	26
7.2	LACHAG32 Agder nord.....	27
7.3	LACHAG33 Agder vest	28
7.4	LACHAG34 Agder øst.....	29
7.5	LACHAG35 Skråfoto i Lyngdal	30

Fylkesgeodataplan

1 Innledning

Nasjonal geodatastrategi, «Alt skjer et sted», ble lagt fram av Regjeringen i 2018. Den bygger på og utfyller Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet, jf. Meld. ST. 27 (2015-2016).

I tillegg til strategiens visjon, **Norge skal være ledende i bruk av geografisk informasjon**, har den 4 fire hovedmål og en handlingsplan som revideres årlig.

Geodataplanen er en plan for Norge digitalt-samarbeidet i de enkelte fylkene. Den omhandler aktiviteter de lokale partene samarbeider om eller planlegger å samarbeide om innen sin region. Aktivitetene skal ses opp mot målene og tiltak i handlingsplanen til Nasjonal geodatastrategi.

Arbeid som de enkelte partene har ansvar for, men som ikke omfattes av samarbeidet, er ikke en del av denne geodataplanen.

Planen består av to deler:

- Et **Fellesdokument** som er likt i alle landets fylker. Dette dokumentet inneholder generell informasjon og overordnede føringer for det lokale geodatasamarbeidet i Norge digitalt. Her gis en kort innføring i hvordan Norge digitalt-samarbeidet er organisert og i hva som er de viktigste rammebetingelsene for samarbeidet lokalt. Dette dokumentet skal være likt for alle fylker og ikke endres lokalt.
- En **Fylkesgeodataplan** som er utarbeidet spesielt for et fylke eller en region. Fylkesgeodataplanen omhandler de aktivitetene det samarbeides om lokalt. **Handlingsplanen** foreligger som et frittstående regneark (vedlegg) til Fylkesgeodataplanen.

1.1 Norge digitalt i Agder

Geodataplanen skal være et sentralt redskap i arbeidet med å realisere Norge digitalt-samarbeidet i Agder. Målgruppen for geodataplanen er Norge digitalt-partene i fylket.

Geodataplanen skal bidra til:

- å bedre den offentlige saksbehandlingen ved bruk av geografisk informasjon
- at etablering, ajourføring, tilrettelegging, forvaltning og distribusjon av data gjøres på en effektiv og formålstjenlig måte.
- å organisere geodataarbeidet på en formålstjenlig og god samfunnsøkonomisk måte, både administrativt og teknologisk, på regionalt, interkommunalt og kommunalt nivå.

Geodataplanen skal være en konkret, handlingsrettet plan preget av klare prioriteringer, realistiske mål, fornuftige tiltak og konkrete resultatmål.

2 Fokusområder og satsinger i planperioden

Satsingsområder 2023

- Oppfølging og veiledning av ny forskrift for nasjonalt register over luftfartshindre (NRL)
- Samarbeid med Statsforvalteren om å følge opp at alle kommuner holder digitalt plan-register løpende oppdatert
- Innføring FKB 5.0
- Oppstart av aktivitet i underutvalgene basisdatautvalget og plan- og temadatautvalget

3 Samarbeid

Geodatautvalget for Agder har fire faste møter hvert år. To møter på vårparten og to høst-møter. Geodatautvalget er sammensatt av medlemmer av plan- og temadatautvalget og basisutvalget. Deltakerne fra kommunene blir oppnevnt av KS Agder.

3.1 Organisering av Norge digitalt i Agder

3.1.1 Fylkesgeodatautvalg

Ansvar for arbeid mot handlingsplanen i nasjonal geodatastrategi ligger til utvalget. Representantene er ambassadører for nasjonal geodatastrategi i sine organisasjoner og mot samarbeidsparter.

Møter fire ganger i året. Kartverket har sekretærfunksjon.

Sammensetning på Fylkesgeodatautvalgets medlemmer:

Representant for	Navn/Tittel	Arbeidsgiver
Kommunene	Agnar Tore Vaaje	Vegårshei kommune
Kommunene	Kristian Stenseth	Arendal kommune
Kommunene	Steinar Aas	Lillesand og Birkenes kommune
Kommunene	Håkon Heddeland	Lindesnes kommune
Kommunene	Marit Henriksen	Valle kommune
Kommunene	Eva Høksaas	Kristiansand kommune
Kommunene	Jon Lende	Lyngdal kommune
Kommunene	Alf Reidar Surdal	Sirdal kommune
Statsforvalter / Landbruk	Una Glende Janson	Statsforvalter i Agder/landbruksparten
Statsforvalter i Agder	Ole Magnus Tønsberg	Statsforvalter i Agder
Statens Vegvesen	Kirsti Høgvard	Statens vegvesen
Agder fylkeskommune	Astrid Heier Vegusdal	Agder fylkeskommune
Agder fylkeskommune	Øystein Kristensen	Agder fylkeskommune
Agder fylkeskommune	Janet L. Berringer Slåen	Agder fylkeskommune
Kystverket	Frode Skjævestad	Kystverket
Energi	Anne Helene Ruud	Agder Energi
Telenor	Lise Randi Bjørnstad	Telenor
Bane NOR	Jon Haugland	Bane NOR
Nye Veier	Per Terjesen	Nye Veier
Kartverket	Lars Fredrik Gyland	Kartverket, Agder

3.1.2 Arbeidsutvalg for basisdata

Møter etter behov. Kartverket har sekretærfunksjon

Sammensetning av utvalgets medlemmer

Representant for	Navn/Tittel	Kommer fra
Kommunene	Agnar Tore Vaaje	Vegårshei kommune
Kommunene	Steinar Aas	Birkenes kommune
Kommunene	Jon Lende	Lyngdal kommune
Kommunene	Eva Høksaas	Kristiansand kommune
Statens vegvesen	Kirsti Høgvard	Statens vegvesen
Agder fylkeskommune	Øystein Kristensen	Agder fylkeskommune
Landbruk	Una Glende Janson	Statsforvalter i Agder/landsbruksparten
Telenor	Lise Randi Bjørnstad	Telenor
Nye Veier	Per Terjesen	Nye Veier
Kartverket	Lars Fredrik Gyland	Kartverket, Agder
Bane NOR	Jon Haugland	Bane NOR
Energi	Anne Helene Ruud	Agder Energi

3.1.3 Arbeidsutvalg for plan- og temadata

Møter etter behov. Kartverket har sekretærfunksjon

Sammensetning av utvalgets medlemmer:

Representant for	Navn/Tittel	Kommer fra
Kommunene	Kristian Stenseth	Arendal kommune
Kommunene	Håkon Heddeland	Lindesnes kommune
Kommunene	Marit Henriksen	Valle kommune
Kommunene	Alf Reidar Surdal	Sirdal kommune
Statsforvalter i Agder	Ole Magnus Tønsberg	Statsforvalter i Agder
Statens vegvesen	Kirsti Høgvard	Statens Vegvesen
Agder fylkeskommune	Janet L. Berringer Slåen	Agder fylkeskommune
Agder fylkeskommune	Astrid Heier Vegusdal	Agder fylkeskommune
Kystverket	Frode Skjævestad	Kystverket
Kartverket	Karine Gystøl	Kartverket, Agder

3.1.4 Andre samarbeidsutvalg/-grupper i regionen

NVDB-brukerforum.

NVDB brukerforum Agder ble opprettet i juni 2021 og har som hensikt å være en møteplass hvor kommunene/veieierne kan ta opp felles problemstillinger i arbeidet med forvaltning av data i NVDB.

Brukerforumet består av representanter fra kommuner, Agder Fylkeskommune, Nye Veger og Vegvesenet. Kartverket er sekretær for utvalget. Kommunene er representert både fra fagområdene vegforvaltning og kart- og geodata. Planen er å avholde 3-4 møter i året der deltagerne setter agendaen. Forumet vil også arrangere fagdager.

3.2 Årlige møter i Norge digitalt-samarbeidet

De årlige Norge digitalt-møtene skal sikre at samarbeidet i fylket blir drevet etter sitt formål i henhold til sentrale og lokale retningslinjer. Som minimum skal det holdes et møte for alle Norge digitalt-partene i fylket der slike saker bli behandlet: evaluering av arbeidet foregående år, årsregnskap for prosjektene, presentasjon av årets geodataplan, innmeldte saker, presentasjon av nye medlemmer til utvalgene.

I 2023 planlegges det å gjennomføre følgende typer møter: FDV-årsmøter og årsmøter Norge digitalt

3.3 Andre geodatasamarbeid i fylket

3.3.1 Interkommunale geodatasamarbeid

Det pågår mye organisert samarbeid på tvers av kommunene i Agder. Samarbeidet har gitt gode resultater på en rekke områder.

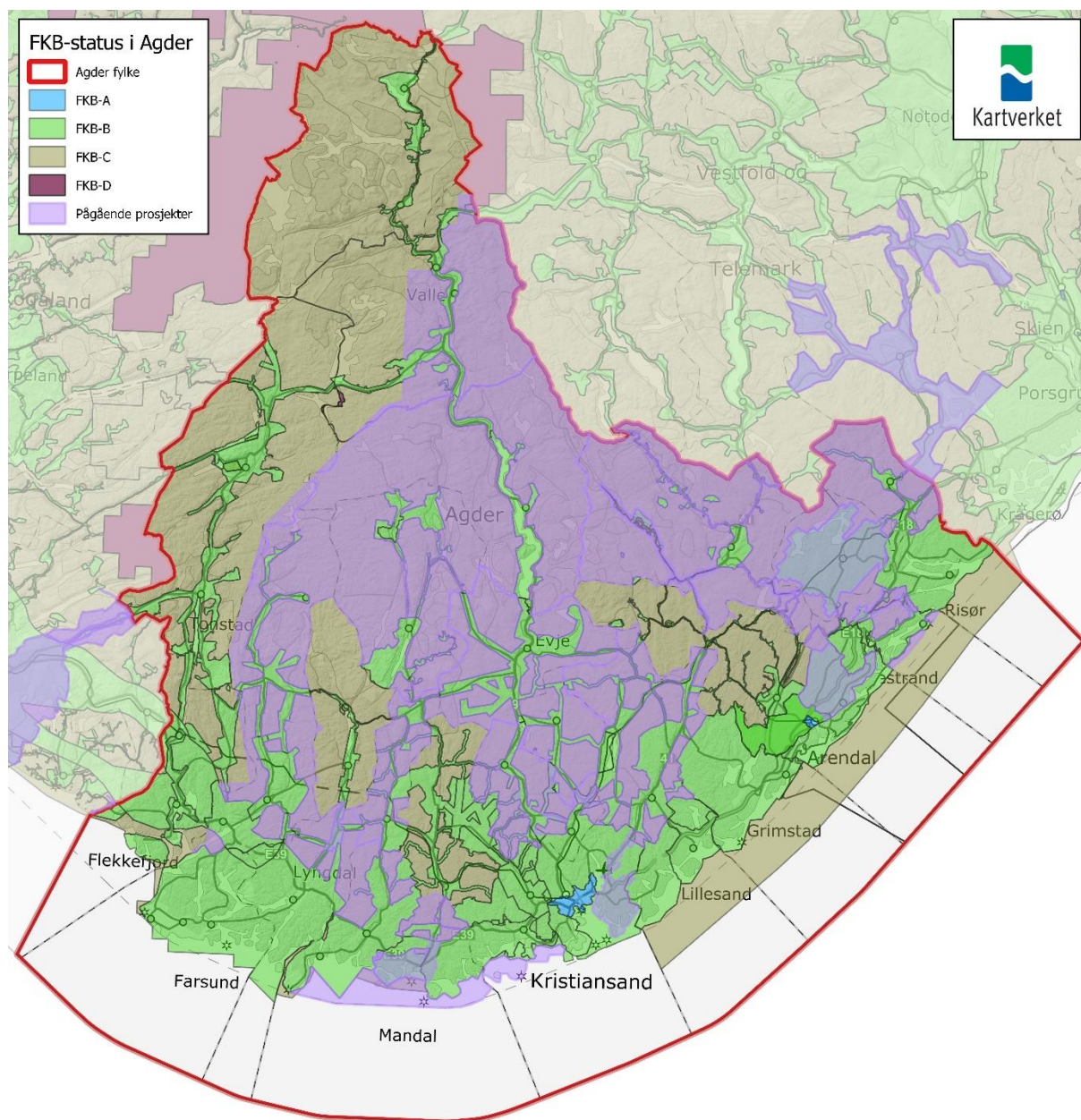
De fem kommunene i Østregionen inngår sammen med kommunene Froland, Arendal og Grimstad og Agder fylkeskommune i samarbeidet IKT Agder. Setesdalskommunen, samt Vennesla og Iveland kommune, er på veg inn i det samme samarbeidet.

Lister- og Lindesnesregionene har inngått tettere samarbeid på geodatafeltet.

4 Datainnhold

4.1 Basisdata

I dette kapitlet beskrives basisdata som etableres og vedlikeholdes gjennom samarbeidet i Agder.

Figur 1 FKB-status i Agder

4.1.1 Felles kartdatabase (FKB)

FKB er de mest detaljerte kartdataene i Norge. Disse etableres og forvaltes i Geovekst-samarbeidet. Etablering og periodisk ajourføring gjennomføres i tidsavgrensede prosjekter, mens det kontinuerlige vedlikeholdet reguleres gjennom løpende FDV-avtaler for hver kommune.

Geovekst-partene har vedtatt at forvaltningen av FKB-data skal skje i en sentral base (SFKB) og at dette er originalen. Sommeren 2022 oppdaterte 338 av 356 kommuner sine FKB-data i SFKB. Det er et mål at denne andelen økes ytterligere slik at SFKB blir en kilde til oppdaterte FKB-data for hele Norge. I løpet av perioden er det også et mål å lage en oversikt over hvilke behov neste generasjon av en forvaltningsløsning skal dekke og en plan for hvordan dette kan realiseres.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 9 *Videreutvikle detaljerte grunnkart (FKB) for fremtiden*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

Partene skal bidra til revisjon av geodaplanen og delta aktivt i prosjektutforming av konkrete kartleggingsprosjekt. Dette for å sikre tilstrekkelig tilgang til oppdaterte FKB-data som dekker brukernes behov.

FKB-data skal være landsdekkende og de skal etableres og vedlikeholdes iht. Produktspesifikasjon for Felles Kartdatabase. Ny revidert produktspesifikasjon for FKB, versjon 5.0, er tatt i bruk for 2022-prosjekter og vil nyttes fullt ut fra 2023.

Forvaltning, drift og vedlikehold reguleres i FDV-avtalen. Økt fokus på kontinuerlig vedlikehold gjennom saksbehandling hos partene vil være en viktig del av denne planen. Avtalepartene skal årlig vurdere om det er behov for spesielle kvalitetshevende tiltak i den enkelte kommune eller fylke.

Nasjonalt er det enighet om at følgende områder skal prioriteres i planperioden, som er mer detaljert beskrevet i FKB Kvalitetsplan, utarbeidet av Geovekst-forum:

- Gjennomføre bygningskontroll-løype som finner og teller definerte avvik med mål om å redusere antall avvik med 10 % (2023)
- Gjennomføre samferdselskontroll-løype som finner og teller definerte avvik med mål om å redusere antall avvik med 10 % (2023)
- Gjennomføre konsistenskontroller for å forbedre fullstendighet og konsistens på utvalgte objekttyper som FKB-BygnAnlegg, FKB-Ledning og FKB-arealbruk (2023)
- Alle FKB-data på terrengnivå skal ha høyde gjennom å påføre høyde fra NDH. Dette gjelder primært FKB-vann, FKB-TraktorvegSti og FKB-veg (2023)

Målsetting i Agder

Sikre oppdaterte geodata av god kvalitet som er tilpasset brukerbehovene hos partene i samarbeidet. Sikre homogenitet mellom ulike datakilder og systemer.

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Gjennomføre Geovekst-prosjekter i henhold til handlingsplan.	Gjennom kontinuerlig ajourføring fanges ikke alle endringer i kartet opp, og det er behov for ny fotogrammetrisk ajourføring. Viktig å gjennomføre kartleggingsprosjekter forløpende og med prioritering i områder hvor behovene er størst	Kjøre gode prosesser sammen med Geovekst-partene. Bidra til tidlig planlegging og strukturert gjennomføring.	Kartverket Geovekst-partene	Alle prosjekter som skal gjennomføres påfølgende år bør være avklart innen 1. november
Effektiv og samordnet forvaltning, drift og vedlikehold av alle datasett i FDV-avtalen	Brukerne av FKB-data skal ha tilgang til oppdaterte data. Det er viktig at innholdet i Sentral FKB kvalitetssikres.	Gjennomføre to FDV-runder årlig for å kontrollere og kvalitetssikre innholdet i Sentral FKB.	Kartverket Kommunen Fylkeskommunen Vegvesenet	Løpende
Redusere antall avvik fra bygningskontrollene med 10% årlig	Mange gjentakende avvik mellom FDV-rundene Ønsker økt fokus på varig kvalitetsheving	Gjennomføre bygningskontroll-løype som finner og teller avvik i forbindelse med FDV-rundene. - Rette avvikene	Kommunene Kartverket	Løpende
Redusere antall avvik i samferdselskontrollene med 10%	Sikre konsistens mellom Elveg, TraktorvegSti og Veg	Gjennomføre samferdselskontroll-løype som finner og teller avvik i forbindelse med FDV rundene. - Rette avvikene	Kartverket	Løpende
Data med god kvalitet i henhold til oppdatert produktspesifikasjon	Brukerne av FKB-data skal ha tilgang til siste versjon av data.	Oppgradere FKB-data til FKB 5.0, inkl. Kvalitetsheving av data i forkant av oppgradering. Ta i bruk nye muligheter som ligger i FKB 5.0 - Innføring av assosiasjoner - Vurdere innføring av eksternepekere	Kartverket Kartverket Kommuner Øvrige geovekstparter	2023 2023
Bedre oversikt over endringer i terrenget og FKB- dataene	Behov for bedre oversikt over utbyggingsområder	Etablere og innarbeide rutiner for aktiv bruk av FKB-Tiltak 5.0 der det fanges opp byggesaksbehandling i kommunene og utbyggingsområder for samferdsel fra Vegvesenet, Bane NOR, Nye Veier og fylkeskommunene (++)	Kommunene Vegvesenet fylkeskommunen Kartverket Bane NOR Nye Veier	2023

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Forbedret fullstendighet og konsistens på utvalgte objekttyper	Det er en del avvik mellom FKB og N50/NRL som ikke fanges opp i det kontinuerlige ajourholdet	Kjøre konsistenskontroller (internt i FKB og mot N50, NRL og ev. andre datakilder) for å finne og rette avvik på utvalgte objekttyper	Kartverket Kommunen	Løpende
Kvalitetsheving av vanndata	Varierende fullstendighet	Komplettere og rydde i bekker med dreneringslinjer generert fra NDH	Kartverket	I løpet av planperioden Prioritet 2
Opprydding i traktorveger	Varierende fullstendighet	Gjennomgang av traktorveger registrert i FKB mot ortofoto og skyggemodeller. Verifisering av kommunen	Kartverket Kommunene	2023
Alle FKB data på terrengnivå skal ha høyde	Noen FKB data mangler høyde. FKB-Vann, FKB TraktorvegSti og FKB Veg	Kontrollere/påføre høyde fra NDH	Kartverket	2023
Følge opp arbeidet med å videreutvikle Nasjonalt register for luftfartshinder i tråd med forestående forskriftsendringer	En målsetning i prosjektet er at innsamling, forvaltning og formidling av luftfartshinderdata skal gjennomføres på en mest mulig hensiktsmessig måte for alle involverte	Gjennomføre møter med ledningseiere, bidra til gode forvaltning og ajourføringsrutiner for ledningsdata og øvrige luftfartshindre	Kartverket kommunene Agder Energi øvrige ledningseiere	I løpet av planperioden
Rydde opp i stedsnavn på kart.	I 2018 ble tekstbasene i FKB lagt ned. Alle stedsnavn hentes nå fra SSR. Det viser seg at det er en del feil og mangler i SSR som bør ryddes opp i for at kartene skal bli godt tilpasset brukerbehovene.	Undersøke omfanget av feil og mangler i SSR i samarbeid med kommunene. Rette opp feil der det er mulig.	Kartverket Kommunene	I løpet av planperioden

4.1.2 Ortofoto og andre bildedata

Ortofoto er målestokksriktige flybilder. Ortofoto etableres enten av bilder fra nasjonalt program for omløpsfotografering (normalt med oppløsning på 25 cm) eller i forbindelse med Geovekst-prosjekter (normalt med oppløsning på 10 cm). Produktspesifikasjon for ortofoto beskriver de aktuelle ortofototypene. De mest aktuelle er ortofoto og sant ortofoto.

Eventuell etablering av andre bildedata må vurderes i de lokale samarbeidene.

Nasjonal målsetting

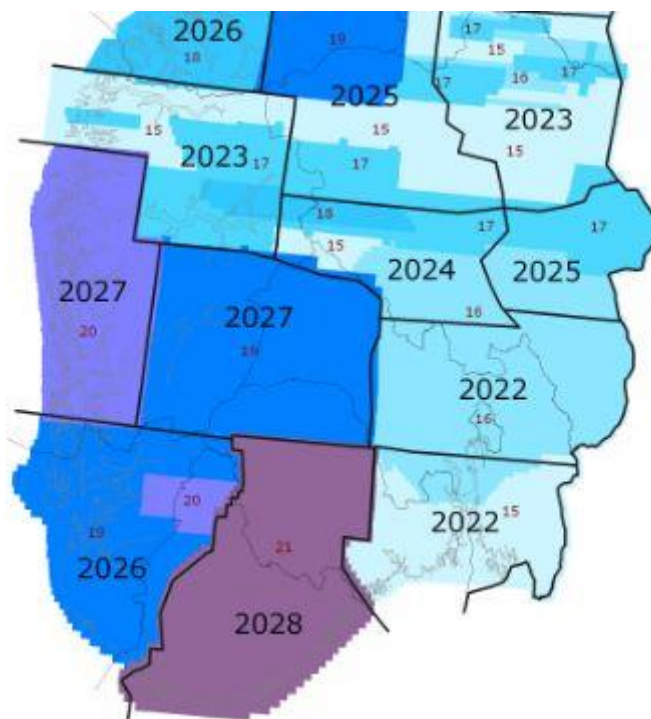
De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 9 *Videreutvikle detaljerte grunnkart (FKB) for fremtiden*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

Omløpsprogrammet dekker hele landet med nye ortofoto med et omdrev på 6-8 år. For tettere bebygde områder og områder med særskilt interesse, er det ønskelig med et hurtigere omdrev og bedre oppløsning enn det omløpsbildene gir. Partene skal gjennom geodataplanlegging vurdere hvilke områder det er behov for egne ortofoto eller andre bildedata i tillegg til ortofoto som etableres gjennom omløpsprogrammet. I alle kartleggingsprosjekt skal det etableres ortofoto.

Det er ønskelig at det i planperioden gjennomføres testprosjekt i fylkene for utprøving av ny teknologi og nye plattformer for datafangst (iht. handlingsplanen for Geovekst). Slike prosjekt skal gjennomføres i tett dialog med Geovekst nasjonalt.

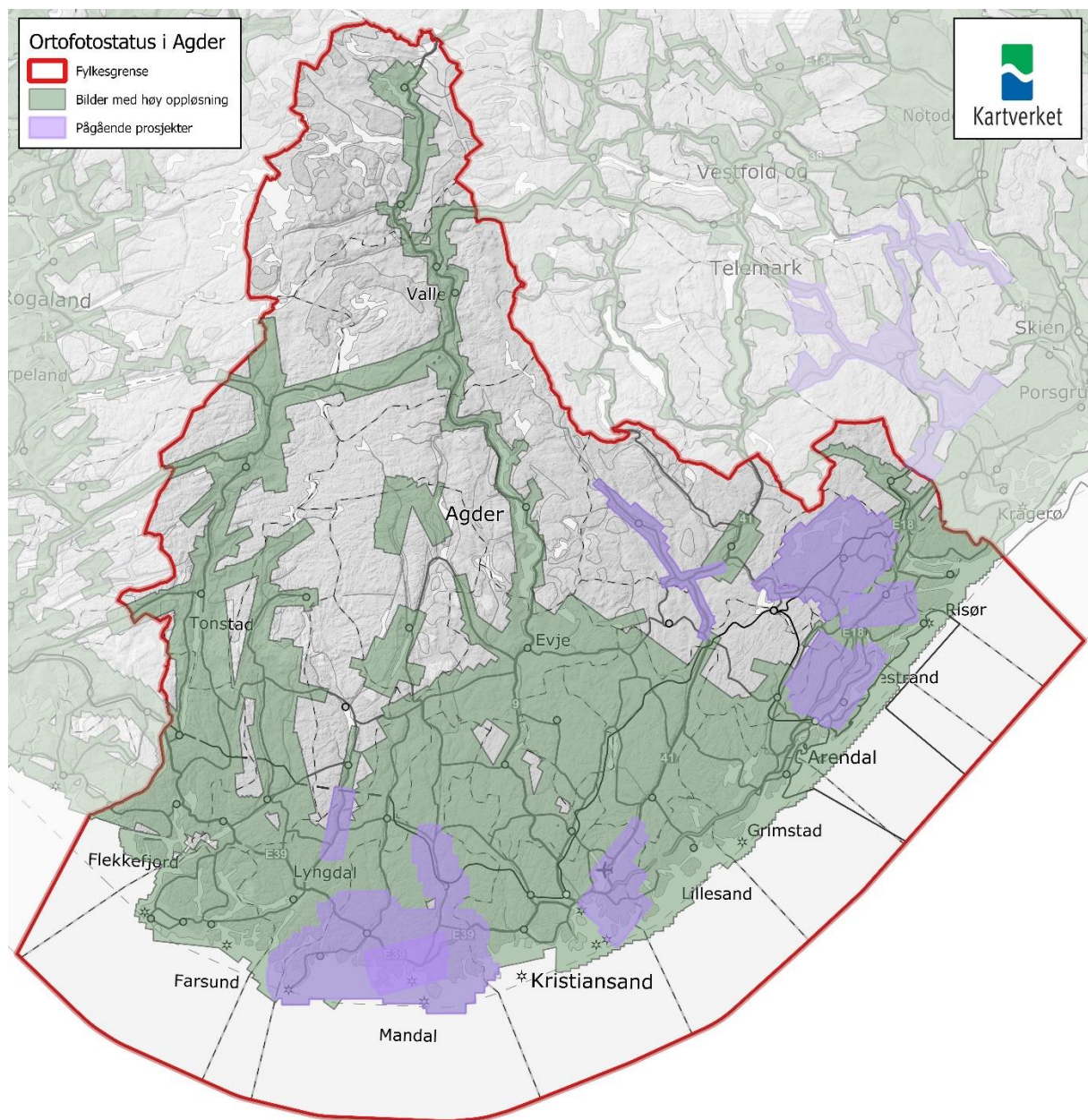
Plan for omløpsfotografering

Kartet under viser plan for omløpsfotografering de nærmeste årene.

Figur 2 Omløpsfotografering

Mesteparten av Agder ble fotografert i 2021 mens Flekkefjord, Sirdal og deler av Valle og Bykle kommune ble fotografert i 2019.

Figur 3 Status for ortofoto i Agder

Målsetting i Agder

Sikre at brukertilpassede ortofoto og flybilder blir produsert som en del av Geovekst-prosjektene

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Etablere ortofoto i alle i Geovekst-prosjekt med flyfotografering	Det er allerede innarbeidet praksis med etablering av ortofoto i FKB-prosjektene i Agder. Denne praksisen ønskes videreført.	Etablering av ortofoto skal være med som en delleveranse i alle Geovekstprosjekt med flyfotografering	Kartverket Geovekst.	Årlig
Vurdere videre behov for skråfoto etter prosjektet i 2021	Skråfotoprojekt i kystkommunene i Aust-Agder og kommunene Birkenes og Iveland i 2021. Noen parter har meldt behov for oppdaterte skråfoto i flere kommuner.	Undersøke interesse og behov. Starte opp prosjekt	Kartverket (som prosjektleder) Kommunene Regionale Regionale parter	Fortløpende

4.1.3 Detaljerte høydedata (terreng og overflate)

I løpet av 2022 er det etablert en nasjonal detaljert høydemodell (NDH) for hele landet. I hovedsak er prosjektet gjennomført ved nymåling med laser (ca. 231.000 km²), gjenbruk av eksisterende laserdata fra Geovekst (57.000 km²) og bildematching i større sammenhengende fjellområder uten vesentlig vegetasjon (36.000 km²). Det er Kartverket som har koordinert prosjektet i tett samarbeid med nasjonale etater og Geovekst. På regionalt nivå har Geovekst sørget for tilleggsfinansiering i områder der større punktetthet har vært ønsket.

Eventuell etablering av andre høydedata vurderes i de lokale samarbeidene. Dette kan f.eks. være relevant etter større terrenginngrep. Høydekurver skal avledes fra NDH/høydedata (fra laser eller bildematching) - høydemodellen er primærkilde for høydeverdier.

Dataene kan brukes til blant annet analyser av skred-, flom- og rasfare. De vil også være viktige i forbindelse med arealplanlegging og bidra til å bedre flysikkerheten.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 8 *Nasjonal detaljert høydemodell*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

I perioden frem til 2022 er det etablert en landsdekkende nasjonalt detaljert høyde-modell (NDH) for hele landet. Etablerte data er tilgjengelig i www.hoydedata.no. Partene skal gjennom geodaplanlegging vurdere hvilke områder som skal laser-skannes på nytt for å forbedre kvaliteten til den nasjonale høydemodellen (høyere oppløsning, ferskere data etc.).

Endelig avklaring rundt hvordan finansiering, kostnadsdeling og rettighetsforhold skal håndteres videre er foreløpig ikke avklart. Dette henger blant annet sammen med hvordan *The Directive on open data* (ODD-directive) vil bli implementert i Norge.

Etter Gjerdrum-ulykken har det blitt mer fokus på større sammenhengende kvikkleire-områder med stort potensiale for menneskelig og materielle tap. NVE vil i samarbeid med Geovekst-partene følge opp dette gjennom et program for periodisk laser-skanning.

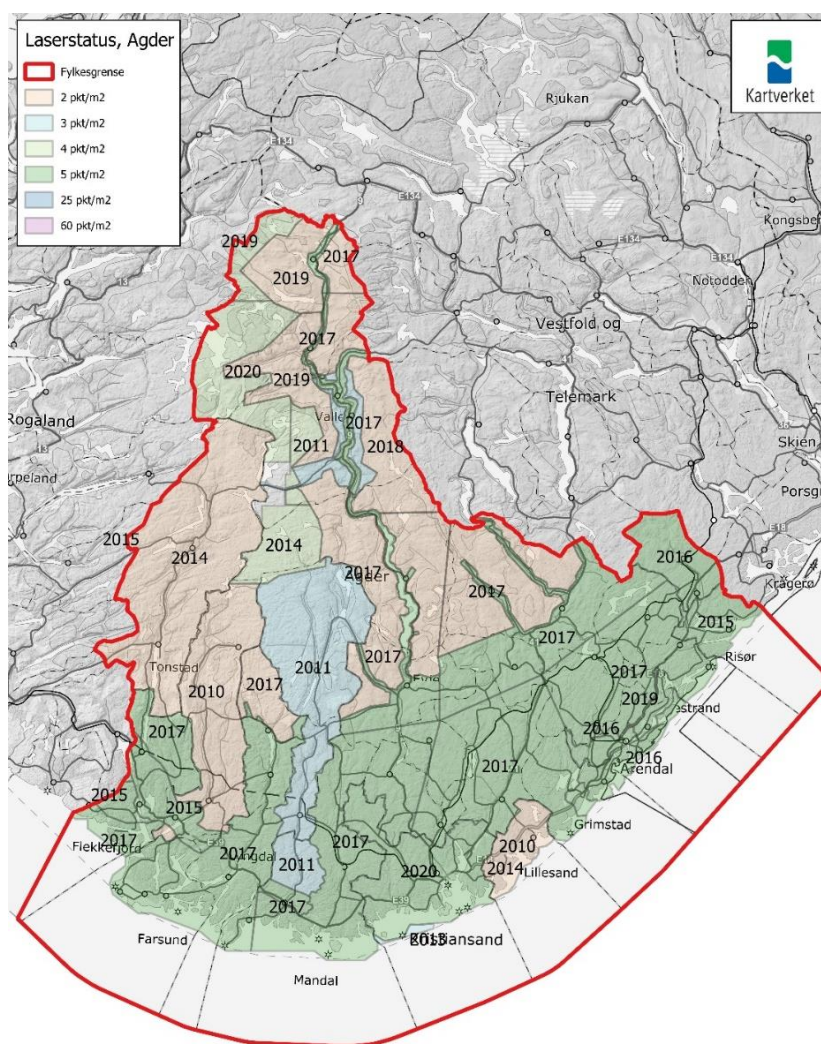
Det er ønskelig at det i planperioden gjennomføres testprosjekt i fylkene for utprøving av ny teknologi og nye plattformer for datafangst. Slike prosjekt skal gjennomføres i tett dialog med Geovekst nasjonalt.

Målsetting i Agder

NDH er ferdigstilt i Agder. Det vil i planperioden være behov for ajourføring. Ved nye Geovekstprosjekt skal behov for laserskanning vurderes.

Sørge for at potensielle brukere har kunnskap om muligheten anvendelser og avledede produkter, samt sikre brukerne god tilgang til datagrunnlaget.

Informere om muligheter for bruk av laserdata og ny teknologi for laserskanning, fargelegging, punkttetthet, bruk av drone og fremtidige behov.

Figur 4 Laserstatus, Agder

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Ajourholde etablert NDH	Gjennomføre laserskanninger i forbindelse med geovekstprosjekter hvor det er behov grunnet endringer i terrenget.	Avklare behovene i forbindelse med planlegging av geovekstprosjekter	Geovekstpartene	I løpet av planperioden
Økt nytteverdi og utnyttelse av høydedata	Flere bør benytte laserdata enn de som er brukere i dag	Arrangere fagdag for aktuelle brukere	Kartverket/ Geovekst	2023
Bruk av bildematching for å identifisere behov for laserskanning	Det er nå blitt standard å gjennomføre bildematching i fotoprosjekter. Dette blir lagt ut på www.hoydedata.no som overflatemodeller og punktskyer.	Finne metodikk for analyse av endringer i terrenget og benytte denne.	Kartverket	I løpet av planperioden

4.1.4 Matrikkeldata og administrative grenser

Kartverket er sentral og kommunene lokal matrikkelmyndighet, jf. matrikkelloven § 5a. Det er kommunene som har ansvar for å utføre oppmålingsforretninger og føre matrikkelen i egen kommune. Kartverket skal være en pådriver og som sentral matrikkelmyndighet skal Kartverket sørge for ordning, drift og forvaltning av matrikkelen. Kartverket gjennomfører kurs og veileder kommunene i arbeidet med å føre matrikkelen og fører tilsyn med kommunenes arbeid etter matrikkelloven

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsettingene finnes i nasjonal geodatastrategi og tiltak 4 i handlingsplanen som omhandler kvalitetsheving av matrikkelen og i Kartverkets strategi som blant annet innebærer å «samle, bearbeide og dele stedfestet informasjon». Videre er dette tatt ned i mer konkrete strategiske mål og tiltaksområder i strategien for datakvalitet i matrikkelen. Matrikkelen skal i tråd med regelverk og instruks føres enhetlig og i henhold til tidsfrister, slik at registeret oppfyller sin rolle som en pålitelig nasjonal felleskomponent og kan bidra inn i digitale prosesser.

Datakvalitetsstrategien har tre strategiske mål:

1. En felles praksis for matrikkelføring i alle kommuner
2. Kvalitetsheving av prioriterte områder eller datafelt
3. Effektivisere prosesser for innhenting og oppdatering av matrikkeldata

For å måle datakvalitet og følge med på utviklingen er det satt opp KPIer (key performance indicator) med måltall for 2025 (oversikten finnes på nettsiden til Kartverket:

<https://www.kartverket.no/eiendom/lokal-matrikkelmyndighet/datakvalitet/tiltak/datakvalitetsstrategi>).

Fylkesgeodataplanen viderefører disse ut fra status i eget fylke og innspill fra planens parter/bidragstakere/aktører og konkretiserer i relevante tiltak og måltall for året.

Kommuner med få MUF 'er over frist bør tilstrebe å nå måltallet om maks 15 % over frist, alternativt 0 % og lage seg rutiner som sikrer at videre gjennomføring skjer i tråd med regelverket. Gjerne dele og inspirere andre til å nå samme mål.

Kommuner som utover i sjø har "ikke vedtatte" kommunegrenser bør vurdere om de skal få disse vedtatt. Det må i forkant avklares med Kartverket om når det kan gis bistand til beregning av skjæringspunkter.

Kommuner som står foran en endring i kommunestruktur anbefales å planlegge arbeidet basert på Kartverkets "Sjekklister for kommune- og fylkessammenslåing".

Målsetting i Agder

- Bidra til kvalitetsheving av matrikkelen. Se på beskrivelse av tiltak i handlingsplanen

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Gjennomfør MUF i tråd med regelverket (M2)	Per 12.10.2022 er 19 % av alle MUF i fylket gått over frist for fullføring	Sikre at ikke fullførte oppmålingsforretninger (MUF) fullføres innen fastlagt frist. Avvikle restansene med MUF etter matrikkelloven. Utarbeide rutiner for å sikre gjennomføring i tråd med regelverket.	Kommunene Kartverket Statsforvalter	Måltall 2023: maks 15 % av alle MUF er over frist Måltall 2025: maks 10 % av alle MUF er over frist
Vedtak om nye bygninger og bygningsendringer føres innen femdagersfristen (B2)	Stor variasjon mellom kommunene hvorvidt regelverket blir overholdt	Utarbeide rutiner for å sikre gjennomføring i tråd med regelverket.	Kommunene Kartverket	Måltall 2025: 90 % innen frist
Benytte vegadresser (A1)	Samfunnet har behov for ensartede adresser	Innføre vegadresser i områder der det er matrikkeladresser.	Kommunene Kartverket	Måltall 2023: 99 % Måltall 2025: 99,5

4.2 Plandata

Geodataloven og Plan- og bygningsloven (pbl) med forskrifter stiller blant annet krav til etablering, forvaltning, tilgjengeliggjøring av plandata, samt at kommuner skal levere årsversjoner av spesifiserte datasett i planregisteret til Kartverket.

Nasjonal geodatastrategi med tilhørende handlingsplan, tiltak 5 Heve kvaliteten på arealplandata – forbedre tilgang til planregister, gir føringer.

Gode, oppdaterte plandata, med løpende forvaltning og pålitelig datatilgang for offentlige etater, innbyggere og næringsliv.

- sikre forankring og tid til å føre relevant informasjon i planregisteret
- sikre mer fullstendighet i de kommunale planregistrene gjennom fortløpende oppdatering
- sikre bedre samhandling og tilgang til arealplandata

For at Norge digitalt parter skal kunne gjøre sitt arbeid på en effektiv og kvalitetssikker måte har de behov for effektiv og robust tilgang til oppdaterte digitale plandata med god kvalitet, for alle planstater, fra flest mulig kommuner.

Nasjonale og regionale mål og tiltak skal støtte opp under dette.

Nasjonal målsetting

Sikre forankring og tid til å føre relevant informasjon i planregisteret.

- Forankret i ledelse.
- Prioritert oppgave.

Sikre mer fullstendighet i de kommunale planregistrene gjennom fortløpende oppdatering.

- Etablere rutiner for løpende forvaltning.
- Gjennomføre/delta på kurs i forvaltning av planregistre.
- Etablere kommunesamarbeid for å bidra til å sikre forvaltning og deling av arealplaner i kommuner som ikke har ressurser/kapasitet/kompetanse selv.
- Styrke kvaliteten på kartdelen av planregisteret gjennom ytterligere vektorisering og kvalitetsheving av aktuelle planer.

Sikre bedre samhandling og tilgang til arealplandata.

- Bidra til at flest mulig kommuner deler sine digitale planbaser med Norge digitalt gjennom geosynkronisering - alle planstater, plannivåer og plantyper.
- Bidra til å sikre robust og stabil geosynkronisering.
- Bidra til at alle kommuner leverer årsversjoner til Kartverket, fortrinnsvis ved geosynkronisering, og at årsversjonene inneholder vedtatte kommuneplaner/-delplaner og reguleringsplaner.
- Medvirke til utvikling på planområdet, f. eks ved å beskrive brukerbehov, delta i arbeids- og referansegrupper, være pilotkommuner, ved å tidlig ta i bruk nye løsninger som kommer eller ved å gi tilgang på data til testing av nye digitale løsninger.
- Kommunene oppfordres til oppheving av gamle planer ved for eksempel kommuneplanrulling for å sikre entydig tolkning og likebehandling.

Avtaler med og leveranser fra kommunene til Norge digitalt og årsversjoner til Kartverket håndteres gjennom FDV-avtalen med vedlegg.

Målsetting i Agder

- Sikre god teknisk kvalitet i kommunale arealplaner, samt øke antallet tilgjengelige kommune(del)planer
- Fokus på at alle kommuner forvalter sitt planregister (baser og register) fortløpende iht. gjeldende lov og forskrift
- Bidra til styrket samarbeid med fokus på gode nettverk

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Sikre god kvalitet på kommunale arealplaner	24 av 25 kommuner geosynkroniserer.	Kartverket utfører teknisk kontroll Tettere oppfølging av kommunene	Kartverket Kommunene	Løpende (årsversjoner)
Øke kommunal kompetanse i å forvalte kommunens digitale plandatabase	Kommuner kan fortsatt levere høringsbaser til kontroll for å sikre kvaliteten underveis i prosessen Det foregår mye teknologisk utvikling på området, og det er behov for kompetanseheving i forhold til tilpassing og bruk av løsninger i kommunene	Etter avtale kan vi utføre tekniske kontroller av høringsplanene Gode kommunesamarbeid Gode forvaltningsrutiner Gjennomføre kurs og fagsamlinger (nettbasert) Veiledning	Kommunene Kartverket Kommunene	Løpende Løpende
Oppfordre til å etablere rutiner for løpende forvaltning	Bevistgjørelse av rutinene rundt forvaltningen bidrar til bedre kvalitet og forutsigbarhet	Eksempler på mal for rutinebeskrivelse Oppfordre til årlig gjennomgang/revidering	Kartverket Kommunen	2023 Årlig gjennomgang
Samarbeid med Statsforvalteren om å følge opp at alle kommuner holder digitalt planregister løpende oppdatert	Informasjon om til enhver tid gjeldende arealbruk er lett tilgjengelig for alle	Pådriver i arbeidet om å holde digitale planregistre løpende oppdatert.	Kartverket Statsforvalteren	2023
Øke antallet tilgjengelige kommune(del)planer	Det mangler fortsatt kommune(del)planer i nasjonal arealplankartløsning (NAP)	Sette opp geosynkronisering av planer/sende inn kopi for innlegging Tettere kontakt mellom KV og kommunene	Kartverket Kommunene	Løpende (årsversjon)
Forbedre bruken av temadata i saksbehandling av kommunale planar	Temadata og DOK- analyser blir sentrale fremover i forhold til saksbehandling.	Gjennomføre kurs og fagsamlinger (nettbasert)	Kartverket Kommunene	Løpende
Digitale planbestemmelser	Initiativ til å få en felles standard og se på hvordan dette kan iverksettes	Felles samlinger og kursing	Kartverket Kommunene	2023

4.3 Temadata

Bruk av temadata er grunnleggende for å kunne løse viktige samfunnsoppgaver knyttet til miljø, klima, risiko og beredskap, planlegging og forvaltning.

Det offentlige kartgrunnlaget (DOK) er offentlige geografiske data som er tilrettelagt for kommunenes plan- og byggesaksarbeid, herunder også temadata. Formålet med det offentlige kartgrunnlaget er å sikre en kunnskapsbasert og effektiv planlegging og saksbehandling.

Kommunene skal årlig ta stilling til hvilke datasett som skal være det offentlige kartgrunnlaget i kommunen. DOK-listen vil være en sammensetning av nasjonale DOK-datasett og DOK-tilleggsdata. Til hjelp i dette arbeidet har Kartverket utarbeidet veileder for valg av DOK i kommunene og egne DOK-verktøy i Geonorge. Kommunene oppfordres til å bidra med data til nasjonale datasett og til å utarbeide egne datasett.

Temadata som er etablert kommunalt og regionalt, og som er av interesse for en eller flere regionale parter, bør gjøres tilgjengelig for Norge digitalt via Geonorge.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 3 *Heve kvaliteten på det offentlige kartgrunnlaget (DOK)*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

- Alle aktuelle DOK-tilleggsdata (lokale data) som finnes i kommuner skal registreres og holdes vedlike i Geonorge.
- Alle aktuelle lokale data skal forvaltes i nasjonale datasett i samarbeid med nasjonale etater.
- Etablering av nye aktuelle kommunale datasett, samt registrering i Geonorge.
- Økt bruk av temadata i kommunal forvaltning.

Målsetting i Agder

- Bidra til at bruken av DOK-data (temadata) øker i kommunal forvaltning
- Ha gode vedlikeholdsrutiner for turrutedata i Tur- og friluftsrute databasen

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Forbedre bruken av temadata i saksbehandling av kommunale planar	Temadata og DOK- analyser blir sentrale fremover i forhold til saksbehandling Viktig å ta gode vurderinger av kvaliteten og metoden bak innholdet i datasettene	Gjennomføre kurs/fagsamlinger	Kartverket Kommunene	Løpende
Bruk av temadata i beredskapssammenheng	Kart- og GIS-analyser gir nyttig informasjon i krise- og beredskaps-situasjoner	Informere om muligheter. Forenkle tilgang til temadata. Selge inn analysemuligheter knyttet til Høydedata.no og NDH	Kartverket	Planperioden
Større kartlegging av utbredelsen av kvikkleire	Større fokus på utbredelse av fareområder med kvikkleire	Kartlegging	Kartverket Kommunene	2023
Kunnskapsheving om DOK	Kommunene skal hvert år velge hvilke datasett som skal gjelde for arbeid som berøres av plan og bygningsloven i kommunen.	Informasjonsarbeid, fagdag og kurs Motivere Synliggjøre samfunnsnyttien	Kommunene Kartverket	Årlig
Årlig revisjon av kommunene sine lister over valgt DOK-data	11 har pr 13.10.2022 har utført valg. Resten har ikke utført eller dato eldre enn 2022.	Informasjonsarbeid og praktisk veiledning	Kommunen Kartverket	Planperioden
Oppfordre kommunene til å registrere DOK-tilleggsdata (lokale data)	Ingen kommuner i Agder har registrert lokale datasett.	Bevisstgjøre kommuner om viktigheten av å dele sine data i infrastrukturen Tilby veiledning for innlegging av DOK-data i Geonorge	Kartverket Kommunene Kartverket	Planperioden
Bidra til gode vedlikeholds-rutiner for tur- og friluftsruter i fylket	De oppdaterte turrutene i Tur- og friluftsrute databasen må vedlikeholdes	En felles vedlikeholdsrutine i samråd med Kartverket Sentralt	Kartverket Kommunene	Løpende

5 Kompetanse

En viktig suksessfaktor for Norge digitalt er at deltakende parter har tilstrekkelig kompetanse til å utnytte potensialet i å være en del av samarbeidet. Det er derfor behov for påfyll av fagkompetanse med jevne mellomrom.

Nasjonal målsetting

Gjennom Norge digitalt-samarbeidet tilby og gjennomføre nødvendige og ønskede opplæringstiltak slik at samarbeidspartene på en mest mulig effektiv måte kan nyttiggjøre seg verdien av våre investeringer i en felles geografisk infrastruktur.

Målsetting i Agder

- Økt kompetanse i oppdatering og bruk av geodata hos alle partene.
- Målsettinger for fylket bør også knyttes mot tiltak i handlingsplanen for nasjonal geodatastrategi

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Kurs i oppdatering av AR5 i SFKB. Alle kommuner tilbys kurs gjennom NIBIO	AR5 er et viktig grunnlag for arealtilskudd i landbruket. Viktig at dette datasettet holder god kvalitet og oppdateres jevnlig.	Kartverket orienterer NIBIO om nye kommuner som går over til SFKB	Kartverket kommunene NIBIO	Planperioden
NVDB-brukerforum	Styrke og koordinere kompetanse knyttet til NVDB.	Videreføre forum for interesserte parter	SVV, Kartverket, Nye veier Fylkeskommunen, Kommunene	Løpende
Oppfølging og veiledning av ny forskrift for nasjonalt register over luftfartshindre (NRL) trer i kraft 1.1.2023	NRL vil bli utvidet til å omfatte flere objekter	Gjennomføre kurs Veiledning	Kartverket	2023
Øke forståelsen og brukerkompetansen på temadata i planlegging og risikoanalyser	Temadata og DOK- analyser blir sentrale fremover i forhold til saksbehandling. Øke forståelsen for kvaliteten av dataene og for å bedre forstå hvilket grunnlag avgrensingene er basert på	Gjennomføre kurs/fagsamlinger	Kartverket	2023

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Øke kommunal kompetanse i å forvalte kommunens digitale plandatabase	Det foregår mye teknologisk utvikling på området, og det er behov for kompetanseheving i forhold til tilpassing og bruk av løsninger i kommunene	Gjennomføre kurs og fagsamlinger (nettbasert) Veiledning Gode kommunesamarbeid Gode forvaltningsrutiner	Kartverket Statsforvalteren Kommunene	Løpende
Økt nytteverdi og utnyttelse av høydedata	Flere bør benytte laserdata enn de som er brukere i dag	Arrangere fagdag for aktuelle brukere	Kartverket/Geovekst	2023
Fagdag matrikkel	Sikre oppdatert kunnskap om fagmiljøet og bidra til regionalt faglig nettverk	Arrangere fagdager med relevant innhold rettet mot lokal matrikkelmyndighet	Kartverket	Årlig
Informasjon om FKB 5.0	FKB 5.0 innføres. Informere brukere og parter om endringer.	Veiledning og informasjon til aktuelle parter og brukere.	Kartverket	2023

6 Handlingsplan

Dette er en fireårig handlingsplan som viser planlagte samarbeidsprosjekter (Geovekst, planprosjekter etc.). Handlingsplanen skal som minimum inneholde samfinansierte, tidsavgrensede prosjekter. Den inneholder en kostnadskalkyle som kan benyttes ved budsjettering. En søkbar versjon av Handlingsplanen finnes som et frittstående regneark/vedlegg til dette dokumentet. Denne sendes til den enkelte samarbeidspart ved forespørsel.

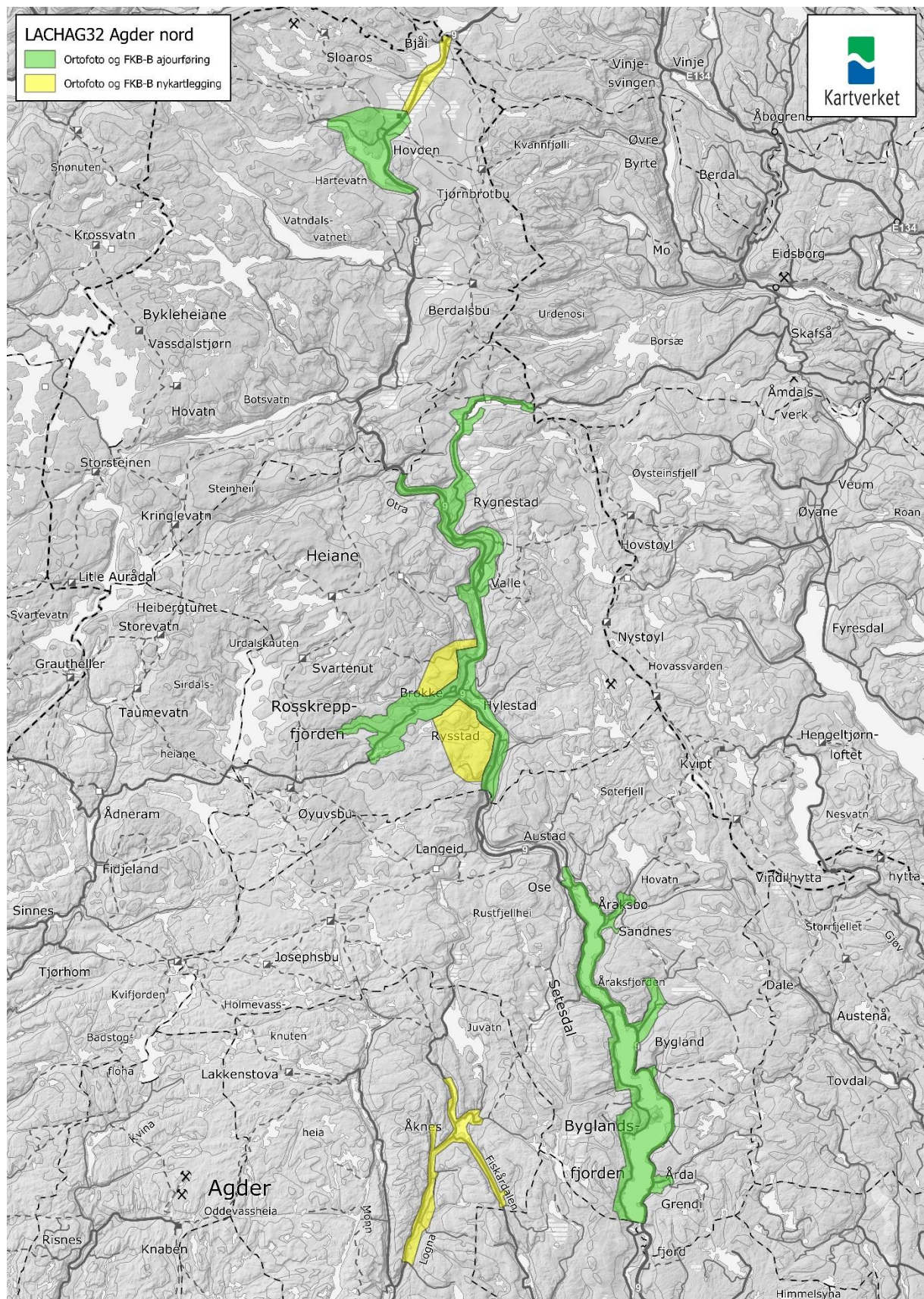
Tabellen under viser plan for prosjekter med oppstartsår 2023.

Prosjektnavn	Kommune(r)	Prosjekt-type	Oppstartsår	Antall	Enhet	Totalkostnad
						12 670 800
LACHAG31 Agder sør	Kristiansand	Kartlegging, FKB-B	2023	152	km2	1 364 400
LACHAG31 Agder sør	Lillesand	Kartlegging, FKB-B	2023	244	km2	1 948 800
LACHAG31 Agder sør	Lindesnes	Kartlegging, FKB-B	2023	19	km2	152 800
LACHAG32 Agder nord	Bykle	Kartlegging, FKB-B	2023	40	km2	323 200
LACHAG32 Agder nord	Valle	Kartlegging, FKB-B	2023	139	km2	1 110 400
LACHAG32 Agder nord	Åseral	Kartlegging, FKB-B	2023	25	km2	200 800
LACHAG32 Agder nord	Bygland	Kartlegging, FKB-B	2023	99	km2	793 600
LACHAG33 Agder vest	Farsund	Kartlegging, FKB-B	2023	364	km2	2 908 000
LACHAG33 Agder vest	Flekkefjord	Kartlegging, FKB-B	2023	189	km2	1 511 200
LACHAG34 Agder øst	Arendal	Kartlegging, FKB-B	2023	101	km2	909 000
LACHAG34 Agder øst	Gjerstad	Kartlegging, FKB-B	2023	58	km2	463 200
LACHAG34 Agder øst	Risør	Kartlegging, FKB-B	2023	92	km2	732 800
LACHAG35 Skråfoto i Lyngdal	Lyngdal	Skråfoto	2023	84	km2	252 600
	Sirdal	Kartlegging, FKB-B	2024			
	Kristiansand	Kartlegging, FKB-B	2024			

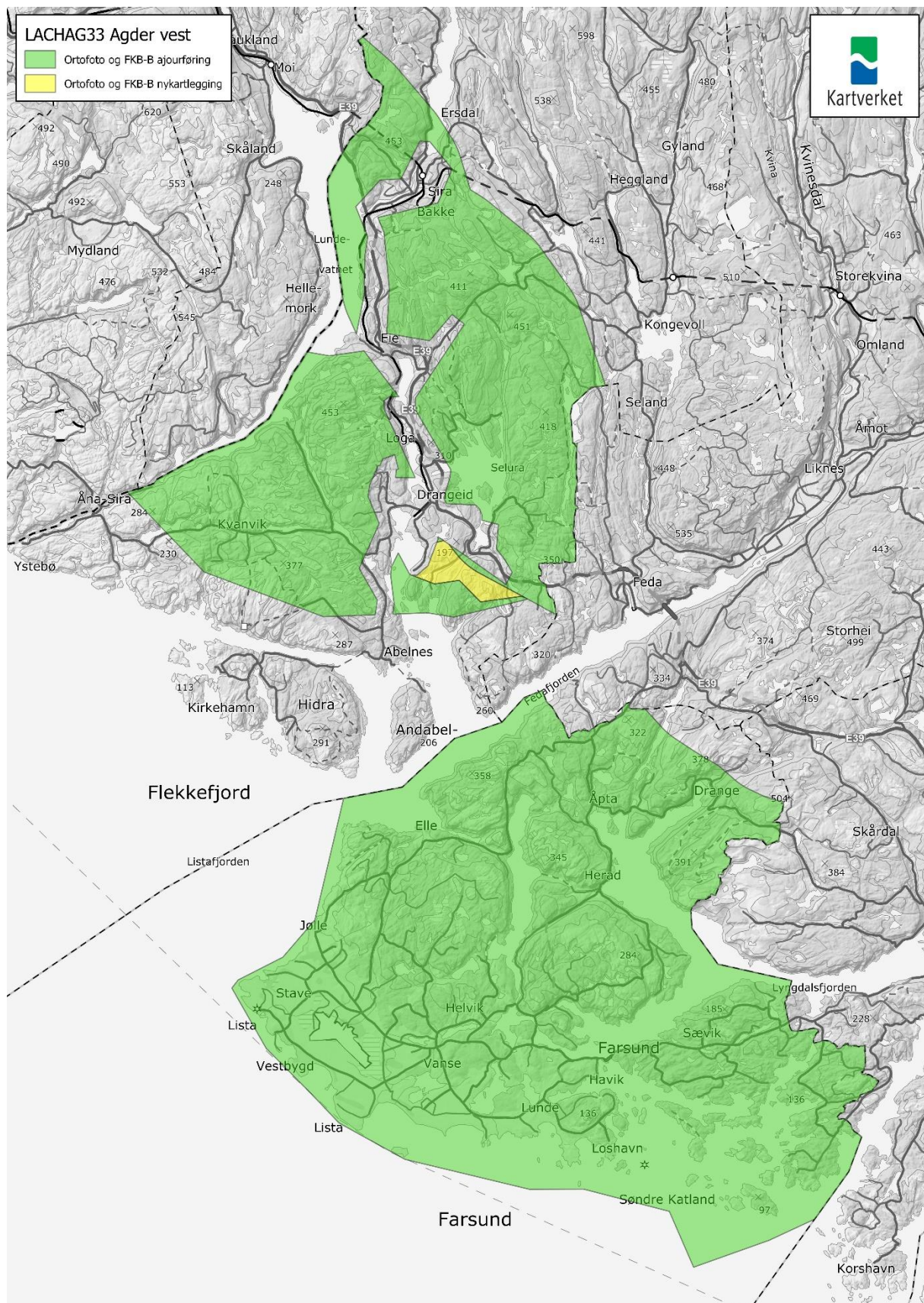
Prosjektnavn	Kommune(r)	Prosjekt-type	Oppstartsår	Antall	Enhet	Totalkostnad
						12 670 800
	Arendal	Kartlegging, FKB-B	2024			
	Tvedestrand	Kartlegging, FKB-B	2024			
	Lindesnes	Kartlegging, FKB-B	2024			
	Vennesla	Kartlegging, FKB-B	2024			
	Åmli	Kartlegging, FKB-B	2024	53	km2	
	Kvinesdal	Kartlegging, FKB-B	2024			
Midtregionen	Bykle	Kartlegging, FKB-B	2025			
	Sirdal	Ajourføring av AR5	2025			
	Åmli	Kartlegging, FKB-B	2025			
	Hægebostad	Kartlegging, FKB-B				

Vedlagt ligger avgrensning av prosjekter for 2023

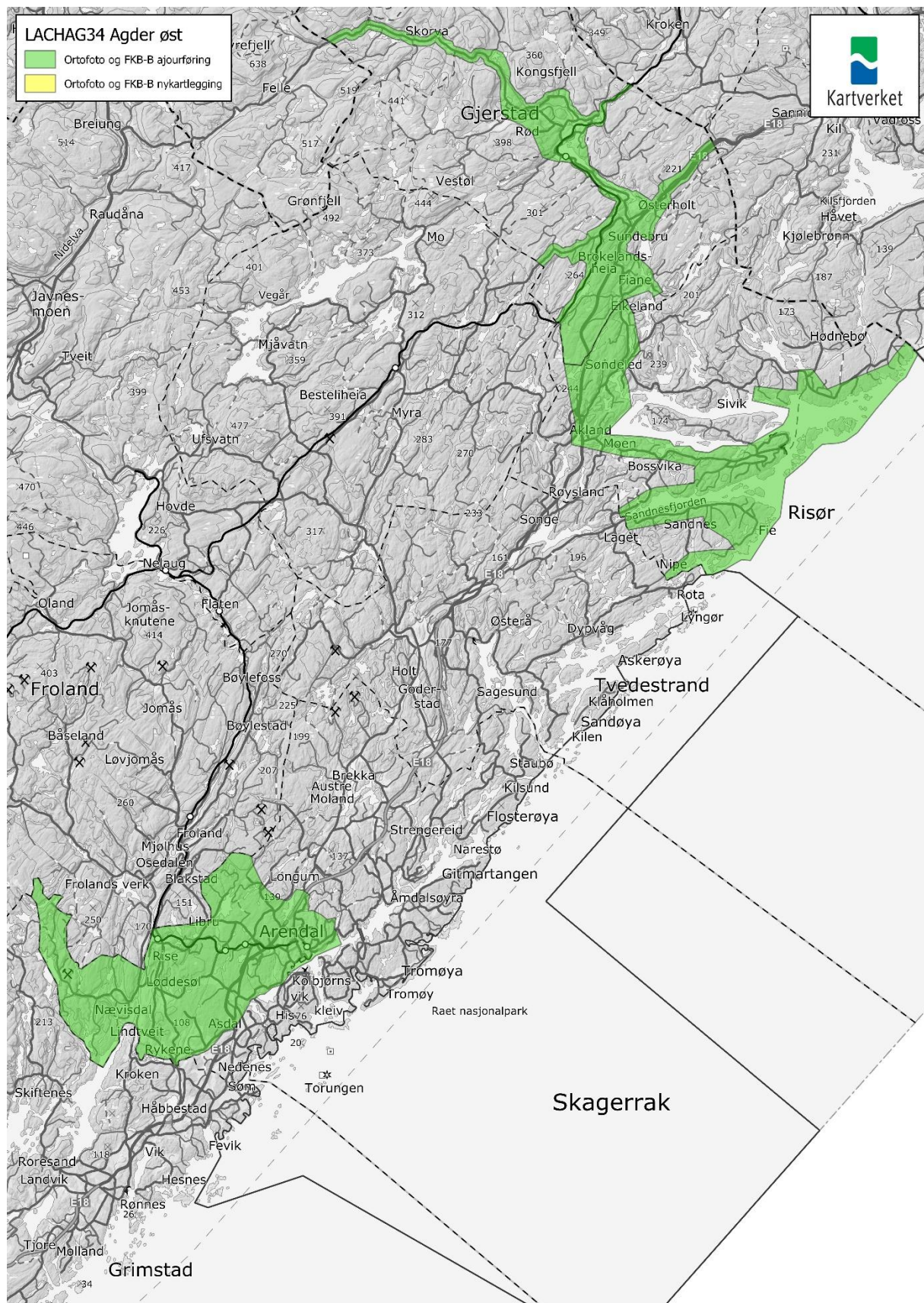
7.2 LACHAG32 Agder nord

7.3 LACHAG33 Agder vest

7.4 LACHAG34 Agder øst

7.5 LACHAG35 Skråfoto i Lyngdal

